

Telemark
FYLKESKOMMUNE

Vestfold
FYLKESKOMMUNE

Klimarapportering som konkurransefortrinn for små og mellomstore bedrifter.

Samling med Biogass Oslofjord, Skien 15.10.2025

Solveig Prestegard, Klima- og energinettverket i Vestfold og Telemark

Kvifor jobbe med klima?

- Ingen klarer å løyse klimautfordringa åleine

Ingen klarer å løyse klimautfordringa åleine

**Mål for Vestfold FK
og Telemark FK å
redusere utslepp med
60 % innan 2030
samanlikna med 2009.**

Klimamål

60%

Klima- og energinettverket for Vestfold og Telemark

- For kommunar, næringsliv og akademika
- Koblingsboks og arena for samarbeid og sparring
- Forum for erfaringsutveksling
- Klimaregnskap, klimabudsjett, klimamål
 - Eitt skritt av gangen.

17 SAMARBEID FOR Å NÅ MÅLENE

Medlemmer per 01.05.2025

Norsk Vind

Statsforvalteren i Vestfold og Telemark

Larvik kommune

UN

FÆRDER
KOMMUNE
– med vind i seilene

VOW

TØNSBERG
KOMMUNE
– der barn ler

ATEA

Skagerak
Energi

DRANGEDAL
KOMMUNE

Kragerø kommune
Kragerø - perlen blant kystbyene

Edvard Munch

SANDEFJORD
KOMMUNE

LARVIKHAVN

Norsk Senter for
Sirkulær Økonomi

SKIEN KOMMUNE

BlueTec
TEKNOLOGI - ENERGI & MILJØ

Hjørtedal
kommune

Prozer as
Prosjektering og
bærekraftig ernæring

The Polymer Explorers

Notodden kommune
Bluesbyen

– vi forsyner Norge med mat

bondens selskap

Midt-Telemark
kommune

Holmestrand
kommune

TORP
Sandefjord lufthavn

Klimapartnere-nettverket

- Nasjonalt nettverk for bedrifter og kommunar som vil kutte utslepp og jobbe meir bærekraftig.
- Offentleg og privat sektor samarbeider om grønn omstilling.
- 400 partnarar nasjonalt.

Møter og aktivitet

- Ca 4 fysiske medlemsmøter i året
- Fagmøter, seminar og webinar etter tema
- Topplerforum for leiarane
- Arrangement sammen med Klimapartnere.
- Den grønne løysingsbanken

[Den grønne løsningsbanken - Klimapartnere:](#)

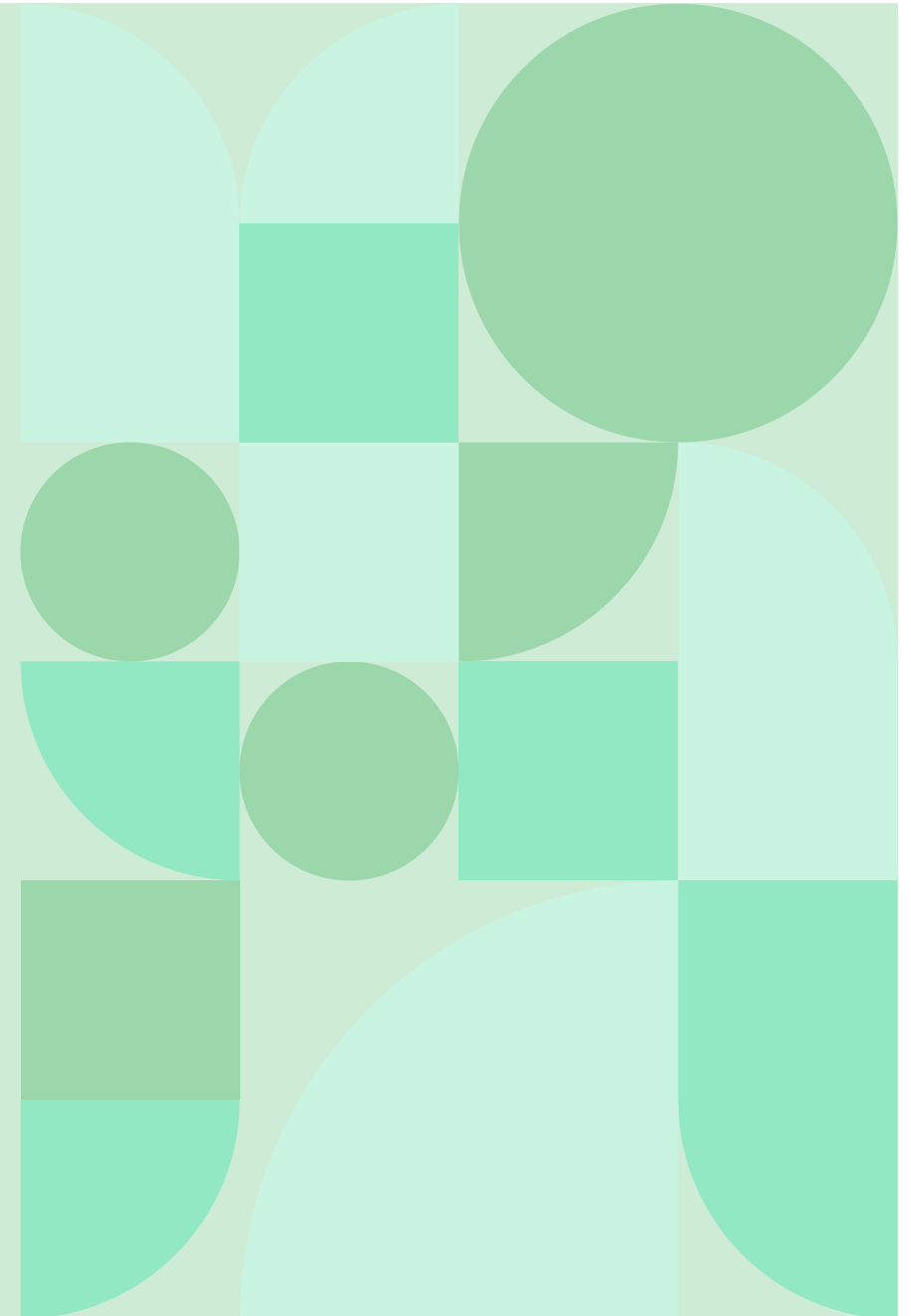

Kvifor klimarapportering?

Klimaregnskap er viktig for å
redusere utslepp!

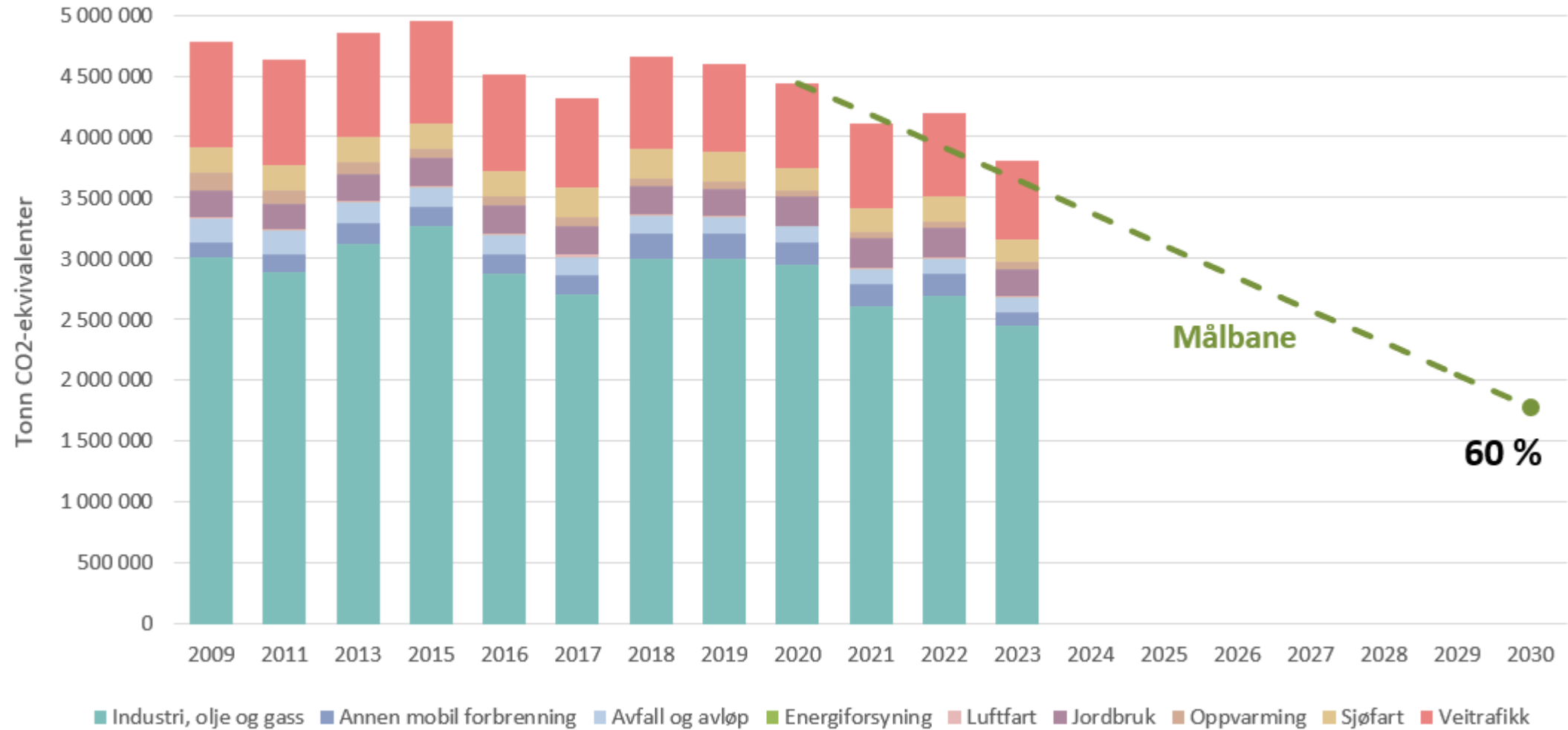
«Du kan ikke styre det du ikke kan måle.»

Peter Drucker

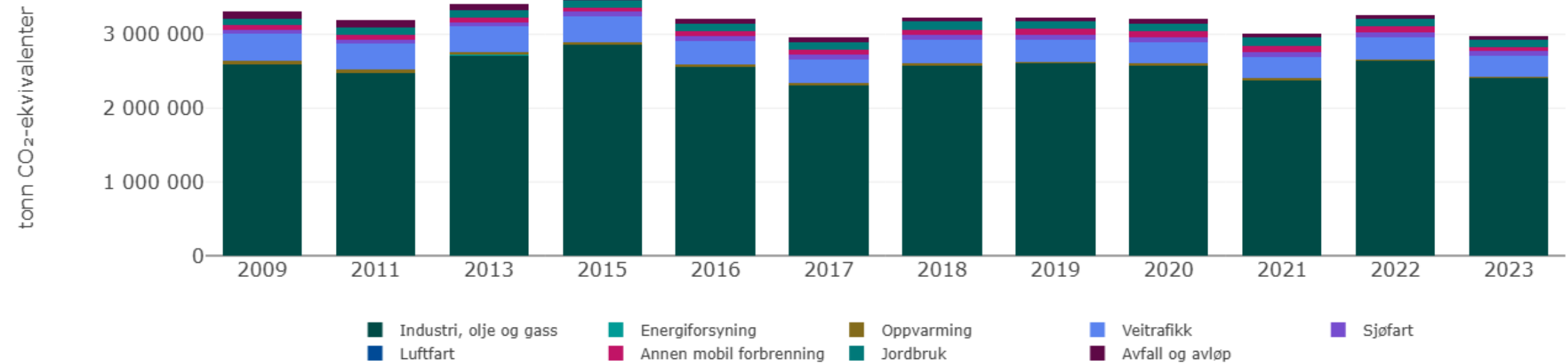
Sektorfordelte utslipp per år i Vestfold og Telemark

Sektordelte utslepp Telemark

Sektorfordelte utslipp per år Telemark

Kilde: Miljødirektoratet

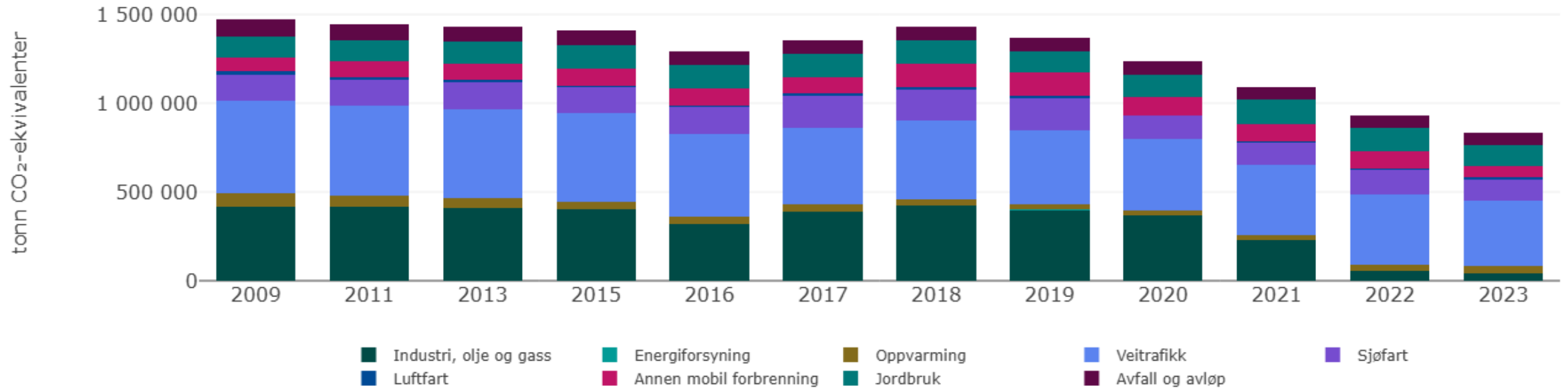

Sektordelte utslepp Vestfold

Sektorfordelte utslipp per år Vestfold

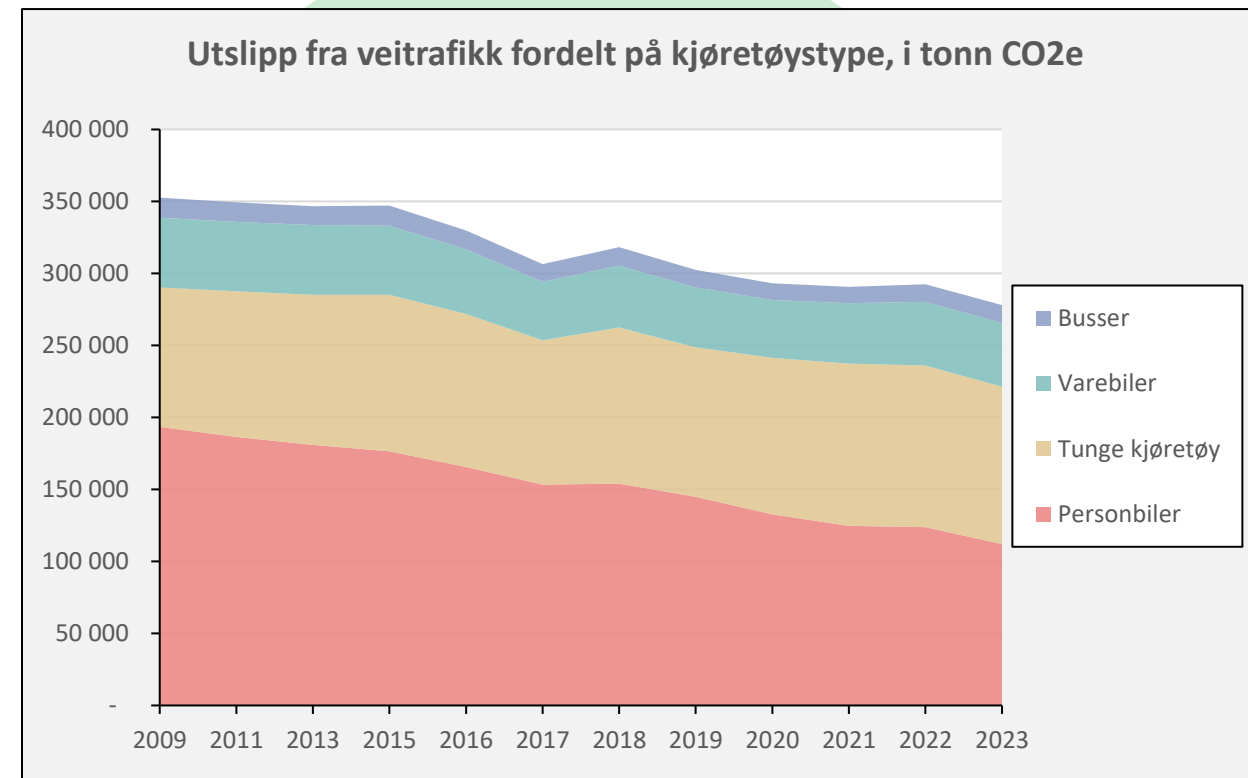
Kilde: Miljødirektoratet

Stadig nedgang i utslipp fra veitrafikk

- Nest største utslippskilde etter industri
- Jevn nedgang siden 2009, -5 % siden 2022
 - Reduksjonen skjer hovedsakelig i personbiltransporten
 - Elektrifisering, bedre forbrenningsmotorer og innblanding av biodrivstoff
- 2023 var første året der utslipp fra tungtransport var like høyt som fra personbiltransport
- Ca. 18,4 % av personbiler i Telemark er elektriske

Kva er eit klimaregnskap?

Vi må telje utsleppa for å klare å kutte!

Klimaregnskap – verktøy for å ha oversikt over eigne klimagassutslepp

- Kva er våre kjelder til utslepp?
 - Kor store er utsleppa frå kjeldene?
- > Målretta klimatiltak i eiga bedrift.

Skal vi nå klimamåla må alle bidra.
Ingen klarar å løyse
klimautfordringane ålene.
EU og staten legg opp til at
næringslivet skal ta tak og kutte.

Sentrale standardar

[LINK](#)

GREENHOUSE
GAS PROTOCOL

[LINK](#)

Kategoriene i et klimaregnskap

Scope 1 - Direkte utslipp fra eget utstyr

Drivstoff

Prosessutslipp

Scope 2 - Utslipp fra energi

Strøm

Fjernvarme

Scope 3 - Andre indirekte utslipp

Oppstrømsutslipp

Innkjøpte varer og tjenester

Flyreiser

Avfallsbehandling

Transport

Varer og tjenester

Ansattes reise til/fra jobb

Nedstrømsutslipp

Solgte varer og tjenester

Bruk av solgte produkter/
utleide lokaler

Investeringer

Sluttbehandling av solgte produkter

Scope 1 – direkte utslipp

Scope 1 - Direkte utslipp fra eget utstyr

Drivstoff

Prosessutslipp

Scope 2 – indirekte utslipp fra energi

Scope 2 - Utslipp fra energi

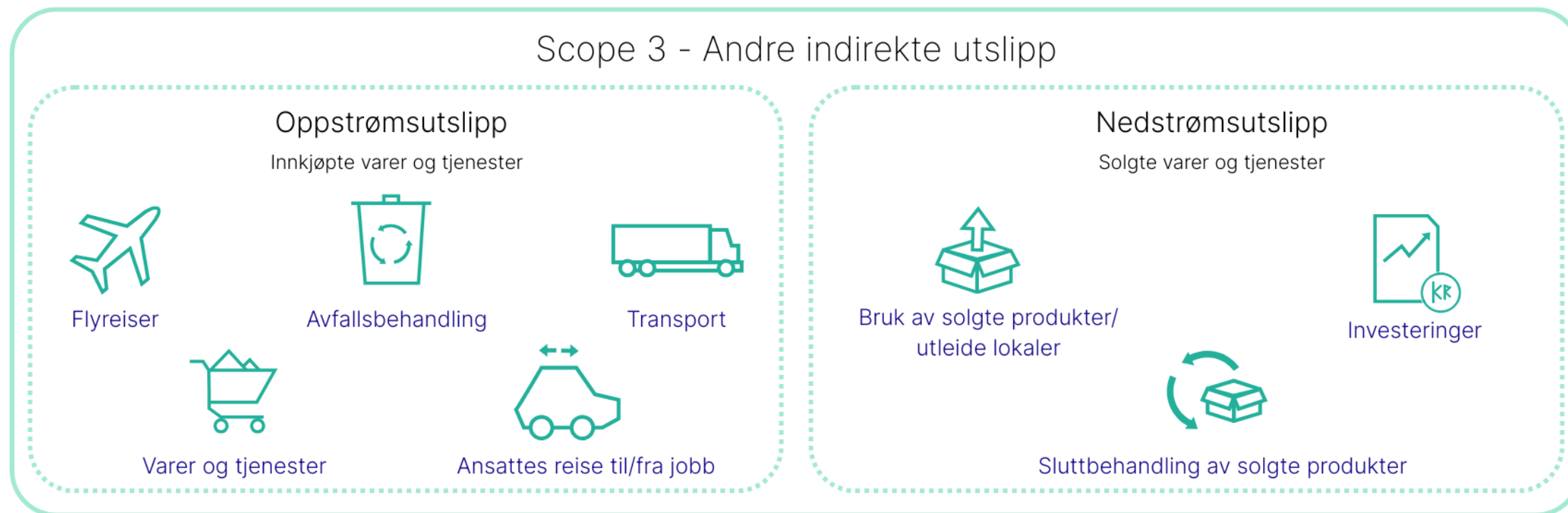
Strøm

Fjernvarme

Scope 3 – andre indirekte utslipp

Korleis lage klimaregnskap?

- Klimagassutslepp = forbruk x utslippsfaktor

→ **Forbruk:** Antall km kjørt, liter drivstoff, flyreiser, kg restavfall m.m.

→ **Utslippsfaktor:** Antall kg CO₂-ekvivalenter per enhet forbruk

Eksempel:

- Forbruk: 1000 liter bensin
- Utslippsfaktor: 2,11 kg CO₂e per liter bensin
- Klimagassutslipp = $1000 * 2,11 = 2110$ kg CO₂e

Kor finn eg utsleppstala?

– scope 1 & 2

Scope 1	Eksempler på kilder
Forbrenning av drivstoff	Kjørebok, fakturaer, kvitteringer, styringssystem
Kjøretøy	Kjørebok
Prosessutslipp	Leverandør av råvarer
Lekkasjer	Leverandør av kjølemiddel
Bygg	Leverandør av fossile oppvarmingskilder

Scope 2	Eksempler på kilder
Energi	Strømsleverandør
Fjernvarme	Fjernvarmeleverandør

Fylkeskommunens klimaregnskap

- Klimafokus 1: Direkte utslipp
 - 1,1 % - 200 tonn CO₂e
 - Diesel og bensin til egen kjøretøypark
- Klimafokus 2: Elektrisitet og fjernvarme
 - 1,4 % - 258 tonn CO₂e
 - Oppvarming og belysning av egne bygg
 - Lys og tunelldrift på fylkesveier
 - Varierer veldig avhengig av utslippsfaktor
- Klimafokus 3: Indirekte utslipp
 - 97,6 % - 18 532 tonn CO₂
 - Veiutbygging, kollektiv og veidrift står for nesten 90 %
 - Arealbruksendringer: 22 663 tonn CO₂e
 - Veiutbyggingsutslipp varierer enormt fra år til år
 - Endret eierskap hos fergene vil føre til dobling av utslipp
 - Anskaffelser og innkjøp ikke kartlagt

Kategori	Beskrivelse	Utslipp	Andel	Endring
Klimafokus 1 1,1 %	Oppvarming av bygg	-	-	-
	Drivstoff	199 616	100 %	-4 %
	Sum klimafokus 1	199 616	kg CO₂e	-4 %
Klimafokus 2 1,4 %	Bygg og elbiler	155 053	60 %	-24 %
	Veidrift	64 440	25 %	-42 %
	Fjernvarme/-kjøling	48 328	19 %	15 %
	Solenergi	- 9 559	-4 %	2896 %
	Sum klimafokus 2	258 263		-28 %
Klimafokus 3 97,6 %	Avfall	91 077	0 %	-24 %
	Kollektiv	4 185 998	23 %	-14 %
	Ferger	882 838	5 %	-7 %
	Veidrift	2 237 261	12 %	-42 %
	Asfaltering	655 110	4 %	19 %
	Bru og elektro	33 233	0 %	60 %
	Veiutbygging	10 064 610	54 %	92 %
	TT og skoleskyss	183 022	1 %	1 %
	Tjenestereiser	198 040	1 %	-35 %
	Postkjøring	666	0 %	-21 %
	Sum klimafokus 3	18 531 855	kg CO₂e	-27 %

Kva med konkurransen? I

Politiske føringar i åra som kjem:

- Fra 2025 skal alle nye lette varebiler være nullutslippskjøretøy ([NTP 2025-2036](#)).
- Innen 2030 skal nye tyngre varebiler og lastebiler være nullutslippskjøretøy eller bruke biogass ([Grønn bok 2025](#)).
- Innen 2030 skal varedistribusjonen i de største bysentra være tilnærmet nullutslipp ([NTP 2025-2036](#)).

Kva med konkurransen? II

- Klimaregnskap: Verktøy for å kutte egne utslepp.
- Viser systematisk arbeid med klima og klimaledelse.
- Kvalifikasjonskrav? Krav til miljøledelsessystem som Miljøfyrtårn, ISO-sertifisering osv.
- Tildeling og kontraktsvilkår – eigenskapar ved vara/tenesten.
- Transportsektoren sitt kutt i scope 1 = bestillar sitt kutt i scope 3.
- Begge partar har fordel av kuttet i direkte utslepp!

Kva med konkurransen? III

- Nye EU krav: CSRD direktivet om bærekraft. (Corporate Sustainability Reporting Directive)
- Omnibus (2025): Forenkla krav til små og mellomstore bedrifter. Harmonisering.
- **MEN - store bedrifter vil truleg etterspørje ESG-data frå sine underleverandørar.**
- Frivillig rapportering viktig.
- **Komme i gang – lurt å førebu seg på rapporteringskrav.**

Kjelder:

- [Transport ved leveranser av varer og tjenester | Anskaffelser.no](#)
- [EUs Omnibus-forslag: Hva betyr det for bærekraftsrapportering i norske bedrifter? | SD Worx](#)
- [Klimagassregnskap for kommuner og fylker - miljodirektoratet.no](#)
- [Klimagassutslipp - Telemark fylkeskommune](#)

Takk for meg!

Solveig.prestegard@telemarkfylke.no

